Dosarul nr. 4-9/2025 (4-24006553-38-4-20012025)

H O T Ă R Î R E
în numele Legii

28 martie 2025 or.Rezina

Judecătoria Orhei, sediul Rezina
Instanţa în următoarea componenţă:
Preşedintele şedinţei, judecătorul **Eugeniu Russ**
Grefier Corina Cebotari
Cu participarea:
Agentului constatator Angela Ursachi
Făptuitorului Mihail Mîrzenco
Victima Mihail Petrovschi
examinînd în şedinţă de judecată publică, cauza contravenţională în privinţa lui **Mîrzenco Mihail Alexandru** învinuit de comiterea contravențiilor prevăzute de art. art.116 alin. (2) și 181 Cod contravențional,

A C O N S T A T A T:

Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție seria ABC nr. 03-02/2024 din 09.01.2024 întocmit de către agentul constatator din cadrul Primăriei s. Mateuți, r-nul Rezina - Primarul Angela Ursachi, Mîrzenco Mihail este învinuit de faptul că la 20.11.2023, în perioada de timp 16:00-17:00, a ocupat neligitim terenul public din satul Mateuți, str. *****, r-nul Rezina și a depozitat pe el deșeuri de diferită proveniență și origine și a încălcat regulile de curățenie în localitate.

Astfel, acțiunile lui Mîrzenco Mihail au fost calificate de către agentul constatator în baza art. art. 116 alin. (2), 181 Cod contravențional.

La data de 15.01.2024, în temeiul art. 395 Cod contravențional, agentul constatator a expediat procesul-verbal cu privire la contravenție de învinuire a lui Mîrzenco Mihail învinuit de comiterea contravențiilor prevăzute de art. 116 alin. (2) Cod contravențional pentru examinare conform competenței în Judecătoria Orhei, sediul Rezina.

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 03 martie 2024, s-a declarat nulitatea procesului verbal cu privire la contravenție seria/nr._ABC_nr_03-02/2024 din 09.01.2024 încheiat de către agentul constatator din cadrul Primăriei s. Mateuți, r-nul Rezina, Primarul Angela Ursachi, în baza art. art. 116 alin. (2), 181 din Codul contravențional. S-a încetat procesul contravenţional pornit în privința lui Mîrzenco Mihail învinuit de săvârşirea contravenţiei prevăzută de art. 116 alin. (2) din Codul contravenţional, pe motivele expuse în partea motivată a hotărârii.

Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 23 decembrie 2024, recursurile agentului constatator din cadrul Primăriei s. Mateuți, r-nul Rezina, Primarul Ursachi Angela și al victimei Petrovschi Mihail, declarate împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 04 martie 2024, pronunțată în cauza contravențională în privința lui Mîrzenco Mihail Alexandru de comiterea contravențiilor prevăzute de art. art. 116 alin. (2) și 181 Cod contravențional, s-au admis, din alte motive decît cele invocate, s-a casat hotărârea, cu remiterea spre rejudecare a cauzei în aceeași instanță, în alt complet de judecată, fiind repartizată judecătorului din cadrul Judecătoriei Orhei, sediul Rezina Eugeniu Russ la data de 20 ianuarie 2025.

Agentul constatator din cadrul Primăriei s. Mateuți, r-nul Rezina, Primarul Ursachi Angela, a solicitat recunoașterea vinovăției lui Mîrzenco Mihail în comiterea contravenției prevăzute de art.116 alin.(2) Cod contravenţional, cu stabilirea unei sancțiuni minime de 24 unități convenționale.

Victima Petrovschi Mihail în ședința de judecată a susținut poziția agentului constatator și a solicitat recunoașterea vinovăției lui Mîrzenco Mihail în comiterea contravenției prevăzute de art.116 alin.(2) Cod contravenţional.

Contravenientul Mîrzenco Mihail în ședința de judecată a recunoscut faptul că a ocupat neligitim terenul public din satul Mateuți, str. *****, r-nul Rezina, însă a solicitat ca procesul verbal cu privire la contravenție să fie anulat, or agentul constatator nu a întreprins toate măsurile în vederea înlăturării circumstanțelor ce adus la ocuparea terenului public, mai mult cu atît agentul constatator intenționat numai pe el la atras la răspundere, or în situația sa sunt și alți vecini, inclusiv și victima Petrovschi Mihail.

Instanţa de judecată audiind părţile prezente, examinînd în cumul totalitatea probelor administrate şi apreciindu-le în conformitate cu art.425 Cod contravenţional, din punct de vedere al pertinenţei, concludenţii şi utilităţii ajunge la concluzia, că acţiunile lui Cucu Dumitru Valeriu, au fost încadrate corect şi constituie contravenţia prevăzută de art.116 alin.(2) Cod contravenţional, *ocuparea nelegitimă a terenurilor şi îngrădirea acestuia*.

Conform art.423[10] alin.(1), (2) și (3) Cod contravenţional, contravențiile prevăzute la art. (…) 116, (…) se constată de către organele specializate ale administraţiei publice locale. Sînt în drept să constate contravenţii şi să încheie procese-verbale *primarul*, viceprimarul, arhitectul-şef, şefii şi şefii adjuncţi ai subdiviziunilor specializate din cadrul administraţiei publice locale, specialiştii principali şi specialiştii superiori din cadrul acestora desemnaţi de către primar. Procesele-verbale cu privire la contravenţiile prevăzute la (…) art.364 alin.(1) şi (9) se remit spre examinare comisiei administrative, iar procesele-verbale cu privire la contravenţiile prevăzute la art. 104[1], 116, 178 şi 179 se remit spre examinare în fond instanţei de judecată competente.

În conformitate cu art.395 alin.(1) lit.c) Cod contravenţional, instanţa judecă toate cazurile cu privire la contravenţii, cu excepţia celor atribuite de prezentul cod competenței unor alte organe. La caz fapta a fost constatată de primarul s. Mateuți r-nul Rezina, Angela Ursachi, cu transmiterea cauzei spre examinare Judecătoriei Orhei, sediul Rezina, prin urmare au fost respectate prevederile legale privind competența la constatarea și examinarea cauzei contravenționale.

În asemenea situație, întru respectarea garanțiilor sus indicate, instanța de judecată va verifica legalitatea și temeinicia procesului verbal cu privire la contravenţie cu seria şi nr. ABC 03-02/2024 din 09.01.2024, încheiat de către agentul constatator.

Sub aspectul legalității procesului verbal, instanța de judecată denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părți, cât și din oficiu de către instanță întru asigurarea respectării principiului legalității și dreptății, consacrate expres în art. 5 și 7 din Codul contravențional.

Legea contravențională prevede redactarea procesului verbal cu privire la contravenție într-o anumită forma *„ad validitatem”*, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit, iar în acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art. 443 al Codului contravențional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție prin prisma art. 445 al Codului contravențional.

Aşadar, instanța de judecată reține că, procesul verbal a fost întocmit și perfectat în absenţa făptuitorului, cu specificarea drepturilor și obligațiilor ale prevăzute de art. 384, 387 și 448 din Codul contravențional, precum și decizia de remitere pentru examinare conform competenței, cu informarea ulterioară.

La fel, este consemnat dreptul de a-şi invita un apărător, de a solicita un interpret sau de a-şi prezenta obiecţii şi probe suplimentare, utilizat de făptuitor în condiţiile examinării cauzei în fond în faţa instanţei de judecată, inclusiv prin prezentarea propriilor versiuni şi a probelor, astfel încât omisiunea participării la momentul întocmirii procesului verbal cu privire la contravenţie, nu poate fi considerată o ingerinţă gravă în drepturile făptuitorului, a cărui drept la un proces echitabil este asigurat prin posibilitatea apărării în faţa unei instanţe.

Subsecvent, din cercetarea actului menționat, instanța constată că agentul constatator a respectat prevederile art. 443 alin. (1) lit. a)-h) din Codul contravenţional şi a inserat data (ziua, luna, anul), ora şi locul încheierii, calitatea, numele şi prenumele agentului constatator, denumirea autorităţii pe care o reprezintă; numele, prenumele, domiciliul, ocupaţia persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, datele din buletinul ei de identitate sau, după caz, din alt act care stabileşte identitatea persoanei, fapta contravenţională, locul şi timpul săvârşirii ei, circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţie; încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei; menţiunea prin semnătură despre aducerea la cunoştinţa persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional a drepturilor şi obligaţiilor lor prevăzute la art.384 şi 387, obiecţiile şi probele pe care persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional le aduce în apărarea sa, precum şi informaţii despre instituţia bancară şi despre modul de plată a amenzii, iar decizia de de remitere a cauzei este stipulată clar şi descifrabil.

Totodată, agentul constatator a descris în conținutul actului fapta contravențională, formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite, argument prin care instanţa nu a constatat incertitudini la descrierea faptei şi persoanei.

De asemenea, instanţa concretizează că procesul verbal cu privire la contravenţie cu seria şi nr. ABC 03-02/2024 din 09.01.2024, încheiat de către agentul constatator din cadrul Primăriei s. Mateuți, r-nul Rezina, Primarul Ursachi Angela este întocmit în absenţa făptuitorului, în condiţiile impuse de art. 443 alin. (6) din Codul contravenţional, fiind certificat de doi martori asistenți şi fiind consemnate datele de identitate ale acestora cu domiciliul lor şi în privinţa cărora nu s-au ridicat dubii privind dezinteresul lor, contrar prevederilor art. 388 alin. (8) din Codul contravenţional, potrivit căruia, în cazurile prevăzute de lege, agentul constatator este obligat să asigure participarea la acţiunile procesuale *a persoanelor dezinteresate*, cu capacitate de exerciţiu deplină (*martori asistenţi*), pentru a atesta prin semnătură caracterul veridic al faptelor consemnate.

În acelaşi context, instanța reiterează că procesul verbal cu privire la contravenție, în sensul art. 442 Cod Contravențional, este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul, iar procesul verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a *probelor acumulate*, în prezenţa făptuitorului sau *în absenţa lui*, or, în atare circumstanţe, se concluzionează că, în procesul verbal cu privire la contravenție este necesar de a fi descrisă fapta, în așa fel ca învinuirea formulată să fie clară făptuitorului.

La fel, cu referire la alte omisiuni şi/sau erori în rubricile procesului verbal cu privire la contravenţie şi inclusiv faţă de lipsa citării, instanţa consideră că prin acestea nu a fost afectat

anume în mod esenţial vriun drept al petiţionarului, or, în mod analogic şi Curtea Constituţională a menţionat cu titlu de exemplu că un caz de omisiune a indicării ocupației contravenientului sau oficiului care i-a eliberat actul de identitate, în mod evident ar fi irelevante sau insignifiante în raport cu fondul cauzei, deoarece în asemenea situații ar fi imposibil de susținut că statul și-a mai onorat obligațiile procedurale pozitive de a investiga efectiv și de a-i pedepsi pe cei vinovați *(par. 41 din Hotărârea Curţii nr. 32 din 29 noiembrie 2018, prin care s-au declarat neconstituționale articolul 445 şi textul „și 445" din articolul 461 ale Codului contravențional)*, iar respectiv, în opinia instanţei, făptuitorul nu a fost privat de dreptul la apărare, având posibilitatea exercitării tuturor drepturilor sale garantate prin art. 384 din Codul contravenţional, în faţa unei instanţe, până la adoptarea unei soluţii.

În aceste condiții, instanţa consideră că a fost respectat integral art. 443 din Codul contravențional la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenţie cu seria şi nr. ABC 03-02/2024 din 09.01.2024, încheiat de către agentul constatator din cadrul Primăriei s. Mateuți, r-nul Rezina, Primarul Ursachi Angela, neexistând cazuri de nulitate absolută ce ar putea fi invocate din oficiu, iar în consecință, instanța constată că forța probantă a actului prezentat în instanţă nu a fost înlăturată, el bucurându-se în continuare de prezumția de legalitate și temeinicie instituită în favoarea sa.

Sub aspectul temeiniciei procesului verbal cu privire la contravenţie, instanța evidențiază că forța probantă a proceselor verbale este lăsată la latitudinea fiecărui sistem de drept, putându-se reglementa importanța fiecărui mijloc de probă, însă instanța are obligația de a respecta caracterul echitabil al procedurii în ansamblu atunci când administrează și apreciază probatoriul (cauza *Bosoni împotriva Franței*, hotărârea din 7 septembrie 1999).

În lumina celor relatate *supra*, persoana învinuită are dreptul la un proces echitabil, conform art. 374 – 382 al Codului contravențional, în cadrul căruia să utilizeze orice mijloc de probă și să invoce orice argumente pentru dovedirea împrejurării că situația de fapt din procesul verbal cu privire la contravenție nu corespunde modului de desfășurare a evenimentelor, iar sarcina instanței de judecată este de a respecta limita proporționalității între scopul urmărit de autoritățile statului de a nu rămâne nesancționate acțiunile antisociale prin impunerea unor condiții imposibil de îndeplinit și respectarea dreptului la apărare al persoanei sancționate contravențional.

În raport cu cele enunțate, art. 425 alin. (2) al Codului contravențional cuprinde dispoziții exprese cu privire la forța probantă a procesului verbal cu privire la contravenție, fiind reglementat că, în calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul procesului verbal cu privire la contravenție.

La fel, instanța reține că legiuitorul, în art. 442 alin. (1) din Codul contravențional, a definit procesul verbal cu privire la contravenție, ca fiind un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul, iar subsecvent, a fost legiferat și faptul că, *procesul verbal cu privire la contravenție* se încheie de agentul constatator *pe baza constatărilor personale* şi a *probelor acumulate*, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

Interpretând art. 425 alin. (2) în coroborare cu art. 442 alin. (1) ale Codului contravențional, rezultă că procesul verbal cu privire la contravenţie cu seria şi nr. ABC 03-02/2024 din 09.01.2024, face dovada cu privire la încadrarea în drept și situația de fapt stabilită de către agentul constatator, urmând a fi examinat în raport cu actele existente la dosar.

Pe lângă aceasta, instanța apreciază că, în măsura în care procesul verbal cu privire la contravenție nu este afectat de vicii de legalitate, valoarea sa probatorie nu trebuie exclusă, iar mai mult ca atât, la examinarea cauzei, făptuitorul nu a invocat şi instanța nu a stabilit că datele

inserate de agentul constatator în actul atacat ar fi fost obținute prin ilegalitățile enumerate expres în art. 425 alin. (6) al Codului contravențional.

Respectiv, cu privire la starea de fapt fixată în procesul – verbal de contravenție, în argumentarea acesteia, agentul constatator a prezentat următoarele probe, care au fost cercetate nemijlocit în şedinţă de judecată: - *informația parvenită de la Serviciul unic 112* de la cet. Petrovschi Mihail la 20.11.2023 ora 15.30 , care a comunicat că are la moment conflict cu cet. Mîrzenco Mihail (f.d.9); *plângerea scrisă de cet. Petrovschi Mihail din 20.11.2023* (f.d.10); - *proces verbal de cercetare la fața locului, cu tabelul foto din 20.11.2023*, în care au menționat, că au stabilit o grămadă de moluză,lângă care este o grămadă de deșeuri vegetale(frunze), aceasta fiind îngrădită cu o foaie de ardezie pe de o parte , iar din față este îngrădită cu o tablă din metal. Ambele grpmezi sunt situate la colțul gospodăriei lui Mîrzenco Mihail. La fel au mai stabilit două grămezi de crengi de copaci fructiferi cu dimensiunea 2x2 , care sunt situaște lîngă gardul lui Mîrzenco Mihail; - *hotărîrea Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 01.04.2021, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25.05.2021, prin care Mîrzenco Mihail a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenției prevăzute de art.116 alin.(2) Cod penal*, din care rezultă că, ” *...instanța de judecată a constatat că segmentele 1-10 a terenului cu nr. cadastral ***** ce aparţine lui Mîrzenco Mihail, se extinde pe terenul APL cu nr. cadastral ******...”.

Astfel, prin ansamblul de probe cercetate în cadrul ședinței de judecată instanța consideră că vinovăția lui Mîrzenco Mihail de comiterea contravenției imputate a fost dovedită integral, iar acțiunile corect au fost încadrate conform prevederilor art.116 alin.(2) Cod contravențional, *ocuparea nelegitimă a terenurilor*.

În continuare, instanţa notează că fapta a fost săvârşită de Mîrzenco Mihail în mod continuu până la 20.11.2023.

În corespundere cu prevederile art. 441 alin. (1) lit. b) și alin. (2) Cod contravențional, procesul contravențional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate fi efectuat și va fi încetat în cazurile în care: b) se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art. 3 alin. (3), art. 4 alin. (3), art. 20-31; încetarea procesului contravențional determină repunerea în drepturi a persoanei în a cărei privință a fost pornit.

Prevederile art. 26 lit. d) Cod contravențional statuează, că înlăturarea răspunderii contravenționale pentru fapta ce conține elementele constitutive ale contravenției are loc în cazul: prescripţiei răspunderii contravenţionale.

Potrivit art. 30 alin. (1) Cod contravențional, prescripția înlătură răspunderea contravențională.

În conformitate cu art. 3 alin. (1), (6) Cod contravențional caracterul contravenţional al faptei şi sancţiunea ei contravenţională se stabilesc de prezentul cod în vigoare la momentul săvîrşirii faptei; timpul săvîrşirii contravenţiei este considerat timpul săvîrşirii acţiunii ilicite, iar în cazul inacţiunii, timpul în care trebuia să se desfăşoare acţiunea pe care contravenientul a omis să o efectueze, independent de timpul survenirii urmărilor.

Instanța de judecată reține că, prin Legea nr.136 din 06.06.2024, în vigoare 07.06.2024 a fost modificat art. 30 alin.(2) Cod Contravențional și anume termenul general de prescripţie a răspunderii contravenţionale este de 18 luni.

În același context, instanța reiterează că la momentul comiterii faptei contravenționale art. 30 alin.(2) Cod Contravențional prevedea *termenul general de prescripție a răspunderii contravenționale este de un an.*

Dovadă, că fapta contravențională, Mîrzenco Mihail a comis-o la 20.11.2023, instanța de judecată conchide, că termenul de prescripție al răspunderii contravenționale, stipulat expres la

art. 30 alin. (2) Cod contravențional la momentul comiterii contravenției, a expirat, motiv din care instanța de judecată urmează să înceteze procesul contravențional în privința lui Mîrzenco Mihail pe faptul comiterii contravenţiei prevăzute de art. 116 alin. (2) din Codul contravențional, pe motivul intervenirii prescripției răspunderii contravenționale.

În argumentare, instanţa mai notează că Curtea Constituţională a explicat în par. 24-25 din decizia sa nr. 34/2019 din 5 martie 2019 de inadmisibilitate a sesizării nr. 44g/2019 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi de la articolul 30 alin. (5) din Codul contravențional *(semnificația noțiunii de „definitiv" în procedurile contravenționale)* faptul că deși legea contravențională nu prevede o listă exhaustivă a cazurilor în care devin definitive deciziile administrative și hotărârile judecătorești prin care se soluționează cauzele contravenționale, acest fapt nu poate fi considerat o problemă de constituționalitate atât timp cât există norme de referință care pot fi aplicate prin analogie, iar prin urmare, având în vedere faptul că în materie contravențională nu există calea de atac a apelului, a reținut că momentul în care hotărârile primei instanțe devin definitive poate fi stabilit prin raportare la articolul 466 alin. (2) pct. 4)-6), iar cele ale instanței de recurs prin raportare la articolul 466 alin. (4) din Codul de procedură penală, condiţii care nu au fost întrunite la caz.

De asemenea, raţiunea prescripţiei este bazată pe faptul că, după trecerea unei perioade îndelungate de timp de la săvârşirea contravenţiei, tragerea la răspundere contravenţională devine ineficientă în raport cu scopul sancţiunii, iar după trecerea acestei perioade, prevenţia generală nu se mai realizează, atât din considerentul că rezonanţa socială a faptei scade considerabil, cât şi pentru că făptuitorul pierde sentimentul de impunitate.

Faţă de cele ce preced şi conducîndu-se de prevederile articolelor 26, 395, 441 alin.(1) lit. b) şi f), 458, 460, 461 alin.(1) şi 462 din Codul contravențional, instanţa de judecată,

HOTĂRĂŞTE:

Se recunoaște vinovat Mîrzenco Mihail în comiterea contravenţiei prevăzute de art. 116 alin (2) din Codul contravenţional.

Se încetează procesul contravențional iniţiat de către agentul constatator din cadrul Primăriei s. Mateuți, r-nul Rezina - Primarul Angela Ursachi, în privința lui Mîrzenco Mihail, pe faptul comiterii contravenţiei prevăzute de art. 116 alin. (2) din Codul contravențional, pe motivul intervenirii prescripției răspunderii contravenționale.

Hotărîrea este cu drept de recurs la Curtea de Apel Nord în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Orhei, sediul Rezina.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul **/semnătura/** **Eugeniu Russ**

Copia corespunde originalului,
Judecătorul Eugeniu Russ